NAM THỨ MƯỜI BA, SỐ 289 — 2683 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 27 JUIN 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL
DEPOT LEGAL INDOCHINE No 2501

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres, mandats et valeurs doivent être adressés au directeur. 61-65 Rue du Coton, Hanoi.

Rédacteur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN-KHÔI
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LỘC

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC TÂN VĂN HANOI
Téléphone n° 450

ANNONCES
Par colonne de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large :
Une seule insertion . . . 0$30 le c.m.
Par contrat annuel . . . .
Par conditions à part . . .
Réclame dans le texte . . . 1$20 la ligne
Annonces judiciaires et légales 0$30 le c.m.
On traite à forfait pour les contrats importants.

NÓI CHUYỆN TÀU

(Nước Tàu xưa trước, nước Tàu bây giờ và nước Tàu sau này)

XIX

Nay ta lại thử suy đoán cái tay kỹ sư chủ-trương xây dựng cái nhà cộng-hòa nhất-thống ở nước Tàu sau này là ai? Gớp người thành nước, gốc nước ở người; phàm những đấng anh-hùng hào-kiệt ra cáng đáng cái sự-nghiệp giúp đời cứu nước thuở nay đều phải được cái đồng tình của đa số nhân-dân mới mong thành việc, mà cái thế-lực chân-chính của nhân-dân không phải ở khắp cả những kẻ sống say chết ngủ, thấy lợi thì bò tới, thấy chết thì tránh xa cũng những kẻ ngây-ngốc hiền lành, ngoài vợ con gà chó không thấy không nghe, ngoài ẩm thực nam nữ không tư không tưởng; những kẻ ấy vốn không ộ cái gì là ý-chí cả bao giờ cũng chỉ đứng vào cái địa-vị thụ động, theo cái ngọn cờ lệnh tiên-phong của một hạng người khôn-ngoan cứng-cỏi dắt đi đâu thì đi đấy mà thành ra một cái dân-ý rất bền rất vững, một cái quần-lực rất mạnh rất to; cái thế-lực chân-chính của nhân-dân chính ở cái hạng người khôn ngoan cứng-cỏi, có cái tư-cách làm tiên phong hướng-đạo cho xã-hội đó; hạng người đó xu-hướng về cái chủ-nghĩa nào tức là cái chủ nghĩa của cả quốc-dân cùng xu-hướng, suy đời về cái nhân-vật thủ-lĩnh nào tức là cái nhân-vật thủ-lĩnh của cả quốc-dân cùng suy đời; hễ đã được cái đồng tình của hạng người đó tức là được cái đồng-tình của đa số nhân-dân, tức là vận-động được cái dân-ý rất bền rất vững, khu khiển được cái quần-lực rất mạnh rất to kia, mà nên được cái sự nghiệp giúp đời cứu nước.

Nước Tàu từ sau khi cách mệnh, những kẻ kiêu-hùng giảo-trá thừa được cái dịp việc nước tan-tành, lòng người ngang ngửa, giở những quyền-thuật lanh-lẹn, những thủ-đoạn gian ác ra mà nắm được binh-quyền, chiếm được địa-vị thành ra cái lối quân-phiệt cường hoạnh ngày nay; cứ cái tình-thế bề ngoài, thì lũ quân-phiệt ấy bây giờ thật là có cái quyền-lực vô hạn tế-chế được nhân-dân, lung-lạc được chính-đảng, đè nén hết được những dân phản đối với mình; nhưng nước Tàu vốn là một nước văn-minh cổ lắm, người trong nước vẫn đã có ngầm ngấm một cái tư-tưởng rất sâu-sắc như những cân: giàu sang không tham, oai võ không khuất, cậu: ai hiền thì chửa, ai ngược thì thù; đã ngược mà không hiền thì là người thì chung trong nước mà không thể làm người chửa trong nước nữa, dù có oai võ dọa ai cũng hỗ dễ đã ai chịu khuất, dù lấy giàu sang dụ ai cũng chưa hỗ dễ đã ai thèm ham; không nói chuyện xưa, nói ngay từ lúc cách-mệnh dấn gió, Viên-thế-Khải, Trương-Huân, Đoàn-kỳ-Thụy, Tào-Côn đều chỉ vì phạm cái khoa luật vô hình ở trong nhân-tâm sĩ-khí như thế mà đến nỗi tàng thân bại danh cả, cái gương tày liếp người trước đã vì thế mà hỏng thì sau này cũng khó ai có thể cậy thế mà nên: vả nước Tàu nay cũng kể là một nước đã có khai minh, người du-học kẻ doanh-thương đi ở khắp các nước hoàn-cầu, cái hay, cái dở của người không một cái gì là không trông thấy rõ ràng minh bạch hết, tưởng phàm người Tàu những người gọi là người hơi có chút học-thức quyết không ai không biết lấy cướp nước tự tư làm đáng giận, lấy phản nước lợi mình làm đáng ghét, lấy cường quyền chuyên chế làm đáng tức, mà bằng ngày tâm tâm niệm niệm lấy những tiếng « dân-tộc chủ-nghĩa, dân-quyền chủ-nghĩa, dân-sinh chủ-nghĩa » làm bài học thuộc lòng; ấy cái chủ-nghĩa mà một hạng người khôn ngoan cứng cỏi ở nước Tàu bây giờ đều xu-hướng là thế; lũ quân-phiệt không chịu thực-hành cái chủ-nghĩa ấy thì làm sao được cái đồng tình của đa số nhân-dân, tuy tạm thò được cái quyền lực lúc nào thì ngang dọc vẫy vùng được lúc ấy, mà bao những kẻ khôn ngoan cứng cỏi trong nước, có cái tư-cách hướng-đạo được cho nhân-dân — thế cũng tức là toàn-thể nhân-dân trong nước — đều không ai công-nhận là cái nhân-vật thủ-lĩnh, không lấy giàu sang gì mà dụ người ta được, không lấy oai-võ gì mà dọa người ta được, người ta không kể là chưa mà chỉ ten chỉ mặt, cho là những kẻ thù chung, thì có làm sao giữ mãi được cái quyền giả lực mượn ở khí-giới, ở quân-gia mà ủng hộ cái thân hèn thua ô bạo ngược, thường đến cái thời-kỳ khuynh-đảo, thì chính cái quyền giả, cái lực mượn của mình là những quân gia khí giới ấy lại trở thành cái quyền lực chính đáng để bạch tội xử án mình, những võ-nhân thất bại ở trong quân phiệt thuở nay như thế biết bao-nhiêu mà kể.

Có cái tư-tưởng phổ-thông của một hạng người khôn-ngoan cứng cỏi ở trong nước Tàu bây giờ, thì cái hình ảnh cộng-hòa nhất thống đã in sâu vào trong óc như sắp truyền ảnh hiện hình ra. Trong hạng người ấy thế nào rồi cũng nảy có một vài tay lĩnh-tụ ra tay, tổ-chức thành một cái nước mới « thiếu-niên đại Trung-hoa », theo cái kiểu mẫu phân tỉnh tự trị, hợp chúng liên bang mà xây dựng cái nhà cộng hòa thống nhất; cái chủ-nghĩa ấy vừa hợp với cái tư-tưởng phổ-thông của hết thảy mọi người khôn-ngoan cứng cỏi trong nước, những người ấy tất là xu-hướng về cái chủ-nghĩa ấy, suy đời cái nhân-vật thủ lĩnh ấy, được cái đồng tình của những người ấy tức là được cái đồng tình của đa số nhân-dân, vận dụng được cái dân-ý rất bền rất vững, khu khiển được cái quần-lực rất mạnh rất to thì làm gì mà chẳng xây dựng nổi cái nhà cộng-hòa nhất-thống ở đất Tàu thật gọn gàng xinh-xắn.

Ôi! làm một cái nhà cũng phải có một tay kỹ sư chủ trương xây dựng, một cái nước mà muốn cho thành lập thì cũng phải có những tay kỹ sư xướng đáng chủ trương xây dựng mới nên. Tay kỹ-sư chủ trương xây dựng cái nhà cộng-hòa nhất-thống ở đất Tàu sau này, tưởng không phải lấy cái lối võ-nhân bạo hoạnh mà làm nên, có những tay tư tưởng thật hùng-hồn, đạo đức thật ưu mỹ, phách lực thật kiên-nghị là những tay kiến-trúc độc-nhất cho cái nhà cộng-hòa thống-nhất Tàu vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 24 Juin 1925

Đảng xã-hội với tòa nội-các

Dầu rằng trong cuộc đầu phiếu của đảng xã-hội đặt ra để nói ý-kiến về cái chính-sách đối với tòa nội-các, đại đa số ưng thuận việc bài cái chính sách tán-trợ cho tòa nội-các, song nảy hôm qua đại đa số các ông nghị-viên về đảng xã hội cũng bỏ phiếu ưng thuận cái chính-sách của tòa nội-các đối với việc Maroc. Trong cuộc đầu phiếu ấy nghị viện có 510 phiếu biểu đồng tình với tòa nội-các, số phiếu phản đối là 30. Quan Painlevé có đọc diễn văn cắt nghĩa việc cỏ võ của đảng cộng-sản.

Máy cầu ở Maroc đầu hàng

Tin Fez. — Các chân Oima đã đầu hàng.

Ngày 25 Juin 1925

Quân Riffains lui

Tại miền Ierouai, quân Riffains lui một cách hòn độn.

Rối loạn ở Chili

Tin San Francisco. — Ở Chili rối loạn, năm chục người chết. (*Havas*)

Đảng xã-hội với tả-đảng liên-hiệp-đoàn

Hội-đồng quản-trị của đảng xã-hội định đến ngày 12 juillet này triệu tập hội-đồng quốc dân của đảng ấy để ấn định cái thái-độ của đảng xã-hội đối với tả đảng liên hiệp đoàn.

Việc chính-trị nước Bỉ

Thái-dân nghị-viện vẫn bàn về lời tuyên cáo của ông Jaspar. Ông Vandervelde tổng-trưởng bộ ngoại-giao cũng có mặt ở nghị viện. Có lẽ nghị viện không tỏ lòng tín nhiệm.

Chánh-phủ sẽ trục xuất 24 người học-sinh nước Nga, cỏ võ chủ nghĩa cộng sản.

Ngày 26 juin 1925

Việc Maroc tại thứ dân nghị viện

Tại thứ dân nghị viện, quan Painlevé trần thuyết cải chánh-sách của tòa nội-các đối với việc Maroc. Ngài nhắc lại rằng nay vì bằng bỏ đất Maroc, thì là bỏ tất cả thuộc địa ở Phi-châu, và gây nên cho người đồng bang cùng người bảo-hộ ở đấy một cái thảm kịch ghê gớm.

Ngài lại lấy các ý mà tỏ rằng rằng đáng ông sẽ có thương với việc cỏ võ quá-khích bài trừ nước Pháp, và phản kháng việc thực-dân. Ngài chứng rằng Abd el Krim bị xui giục mà gây nên việc chiến tranh ngày nay. Ngài nói nước Pháp mong cho chóng được hòa bình, mà lại được toàn dân giả cho cả đôi bên, song các quyền lợi của nước Pháp thì không khi nào bỏ được. Sau cùng ngài xin nghị viện đem mối đồng tâm mà bỏ phiếu biểu đồng tình với chánh-phủ.

Trong khi nghị-viện nghị, đảng xã-hội bàn với nhau xem có nên dự vào cuộc bỏ phiếu tín nhiệm của tả đảng liên hiệp đoàn hay không. Sau nghị-viện bỏ 500 phiếu tín-nhiệm, chỉ có 30 ông nghị-viên về đảng xã hội là bỏ phiếu trắng.

Trong lời tỏ lòng tín nhiệm có khoản phản kháng những việc cỏ võ nguy-hiểm hại cho sinh-mệnh quân-nhân, cho công cuộc khai-hóa, và cho lòng hiếu hòa của nước Pháp. Trong lời ấy lại ghi-nhận rằng chánh-phủ cam-đoan xin điều-hòa việc giải-quyết các giao-ước quốc-tế với công việc chinh-chiến quân Riffains.

Tại đại-hội-đồng của các hội-đồng tài-chính, lục-quân, hải quân, và thuộc-địa của nguyên-lão nghị-viện, quan Painlevé có nói quân Pháp khu trục cả mặt bề lẫn mặt bộ, đã khiến cho quân Riffains phải đầu hàng, nhưng bằng cách ấy không được, thì sẽ phải dùng đến cách khác.

Ngài lại nói lời nói trước khi xảy ra việc chiến-tranh, Abd el Krim có xin giảng-hòa với quan thống-chế Lyautey là một tin đồn sai. Ngài nói Abd el Krim không có xin giảng hòa bao giờ.

Người Trung-hoa ở Paris

Có tin rằng An-Chou-Sen là cầu đảng cộng sản Trung-hoa ở Paris và là người thủ phạm trong việc bạo-động ở bọ sứ-thần Trung-hoa đã bị bắt. Bảy người Trung-hoa can vào việc gây nên sự phiền loạn ở Thượng-hải đã bị trục xuất cảnh ngoại.

Việc nhà Đông-pháp ngân-hàng

Số quan-sáo ngày hôm nay có đảng chi-phụ giá hạn cải định quyền của nhà Đông-pháp ngân hàng sau tháng nữa.

Tình trạng ở Maroc

Ở miền bắc Ouezzan, tình trạng vẫn như trước.

Bộ Hồng thập-tự Hoa-kỳ cho 10.000 dollars để giúp quân lính Pháp bị thương ở Maroc.

Một việc chính biến ở Hy-lạp

Ở Hy-lạp có xảy ra việc chính-biến. Việc ấy khó, ở các quan võ đóng ở Salonique, hồi ra ra đến thủy-quân. Chính phủ Michalopoulos bị khuynh đảo. (*Indopacifi*)

TẠI LÀM SAO NHIỀU SÂU LẠI CHẠY ĐƯỢC TRÊN MẶT NƯỚC?

Người ta thường thấy nhiều con sâu hay được ở trên mặt nước, lấy là hỏi cũng nó có chất nhờn. Và chân nó làm cho nước chạy đi, cũng đã bà được sức nặng của thân thể nó. Song nó lỏ đi đi được như thế phần nhiều là nhờ về cái nước nhờn. Ta cứ thử lấy cái gì mà ít một nhỏ, bỏi dầu vào rồi sẽ thả trên mặt nước, thì ta thấy ghim nổi không chìm.

CÁI ĐỒNG HỒ THỨ NHẤT Ở NƯỚC PHÁP

Cái đồng hồ thứ nhất ở nước Pháp là cái đồng hồ của giáo hoàng Faulcer gửi cho Pepin le Bref.

Bấy giờ người ta cho cái đồng hồ ấy là một của quý độc nhất vô nhị trong thế-giới.

Cái đồng hồ công thứ nhất ở Paris là cái đồng hồ do M. Henri de Vic, mà vua Charles V triệu ở nước Đức đến làm. Vua ban cho M. Henri de Vic, sáu *Sols parisis*, và cho pháp ở trong cai tháp, là nơi đặt đồng hồ trong năm 1370.

Ở các tỉnh thì cái đồng hồ công thứ nhất, là cái đồng hồ đặt ở lâu Montargis, do M. Jean Joavence làm trong năm 1380.

Đồng hồ công ở Lyon là một cái đồng hồ đẹp nhất ở nước Pháp, do M. Nicolas Lippius ở Bâle làm trong năm 1598.

Việc Trung-hoa

Cuộc chiến-tranh ở Quảng-châu đã liễu-kết

Cuộc chiến tranh ở Quảng-châu đến nay đã liễu kết rồi. Quân đội Đông-bộ-Mẫn và Lưu-chấn-Hoàn giao chiến với quân Hồ-tràn-trung hôm 12 bị đại bại, quân lính bỏ chạy tán loạn cả, có đến hơn ba vạn người. Sau chính-phủ ra lệnh chiêu tập thì bọn tàn binh lỹ đã thu bên vào đội quân Đảng-đu-Khải và Cao-bội-Đức.

N, bọ đàu Dương Lưu lại chiêu tập họp với Trần-quỳnh-Minh và Phạm-thsch-Sinh về đánh Quảng-châu.

Việc bài ngoại

Hơn hai vạn năm trăm người vừa học sinh vừa thợ thuyền có mở cuộc quốc dân đại hội ở trường thể-dục tại Thượng-hải, ai nấy đều có đeo băng đen, để tỏ ý đau xót. Có quyết nghị 8 điều: Một là kể từ ngày 12 juin tuyệt giao kinh tế với hai nước Anh, Nhật; hai là giục chính-phủ trung-ương yêu cầu hai nước Anh Nhật đối với việc thảm sát phải xử trí một cách thỏa mãn; ba là bọn trong hai tuần lễ nếu không giải quyết được thì tuyên bố cả nước nổi loạn bãi công.

Khi tan hội lại cùng nhau kết đội đi đông. Có rải người học sinh Nhật ăn bận giả làm học sinh Trung-hoa, họ bắt đem giải vào sở cảnh-sát.

Công-sứ Nhật có tiếp được mệnh lệnh của bản chính-phủ ở Đông-kinh rằng phải lập tức sức cho viên lãnh sự ở Thượng-hải sức bảo các kiều dân Nhật không có việc gì thì chớ nên đi ra ngoài.

Bọn Lý-thạnh-Tăng có kéo nhau đến phá chấp chính độ trình hức thư xin Đoàn xin bỏ những điều ước với hai nước Anh Nhật và quyền lãnh sự tài phán, lại yêu cầu hai nước phải xin lỗi, bồi thường vân vân. Đoàn có đáp lại: Các người đã quyết chết anh không thì chính-phủ cũng hết sức tranh hàng cho kỳ được. Nghe xong chúng đều hô vạn tuế rồi giải tán.

(*Dịch báo Tân*)

Tin Chiết-giang. — Bọn giáo nghiệp trèm đã vào viện lãnh-sự nước Nhật.

Tin Quảng châu. — Một nhà buôn Pháp bị bọn biểu tình giết chết. Bốn viên quan nước Anh bị thương. 500 dân hà sơn trở ngoại-quốc đi Hương cảng.

Tin Hương-cảng. — Bọn phu tàu đình-công, hàng hóa ở cửa bể bị nghẽn không có người khuân vác.

Tin Bắc-kinh. — Chánh-phủ Bắc kinh đưa cho ngoại-giao-đoàn một bức thư yêu-cầu bãi các giao-ước. (*Bonne*)

Tin Bắc-kinh. — Cái phong-trào bài ngoại kịch-liệt hơn trước. Có tin rằng ở Ngô châu một người Nhật bị giết, và hai người bị thương, ở Minh-ba nhà xét của sứ quan-lưnh bị phá.

Trận-giang và ở trùng-khanh cho quan lãnh-sự bị nhốt đã.

Ở Vu-hô và ở Hoihow đã chế hàng Anh. Vì mọi việc xảy ra ở Quảng-châu, lính thủy Pháp và Anh bị người Trung-hoa công-kích, lính thủy bèn lại người Trung-hoa. Một người Pháp tên là Pasquier bị giết, ba người Anh và nhiều người Trung-hoa bị thương.

Ở Bắc-kinh nác-động. Người ngoại quốc sợ rằng ngày mai sẽ có cuộc biến tình. (*Indopacifi*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi xem các báo ở Hanoi ra ngày 6 juin có nói rằng một người cảnh-sát Tây ở Hanoi và mấy người An-nam cùng làm ở sở cảnh-sát làm thu những khoản tiền phạt vi cảnh, ở trong sổ thì biên đúng lệ mà ở giấy giao cho những người bị phạt thì biên tăng lên. Vậy xin ngài làm ơn bảo cho tôi hay, tội ấy nếu có thật thì tòa sẽ phạt theo mực luật nào.

LỜI ĐÁP. — Việc ấy nay tòa còn đang xét, bên quản không muốn nói đến vội, nhưng ông chỉ hỏi về pháp-luật thì bản-quán cũng chỉ giải đáp về phương-diện pháp luật mà thôi.

Vì việc ấy nay đã tại Tòa Hình 1-1 sẽ do tòa án Đại-hình (nay là tòa án Trùng-trị) xét và chiếu tội theo điều 174 trong bộ Hình-luật Tây như sau này:

« Phàm những người công chức, những tài-phán thuộc lại (officiers publics), những người đại-lý hay là thừa sai của các viên ấy, những viên coi việc thu thuế mà cùng những người đại-biểu hay là thừa sai của các viên ấy mà tự mình phạm tội phá lạm như là sức thu, hoặc sách thủ, hoặc nhận lấy những của mà mình đã biết rằng không nên lấy, hoặc phá thu các khoản thuế mà, tiền công thì phải phạt như sau này: nếu số tiền đó lấy hoặc lấy rồi, hoặc sai thu lấy mà tổng cộng được quá 3.0 quan thì các công chức và các tài-phán thuộc lại phải tội đồ và những người đại-biểu nay hoặc sai của các viên ấy phải phạt giam từ 2 năm đến 5 năm.

Nếu số tiền nói trên ấy mà không qua 300 quan thì các công chức nay là tài phán thuộc lại nói trên kia sẽ phải phạt giam từ 2 năm đến 5 năm và những người đại biểu nay thừa sai các viên ấy phải phạt giam từ một năm đến 4 năm.

Tội phạm rồi mà chưa thành thì cũng phải phạt như là tội thành rồi....»

Ph. h.-L.

VẦN UYÊN

Dạ hoài

Kìa cái tấm gan mới rõ phiền,
Thần thơ trong hạng ngộ không yên.
Tình nay ai tỏ cho ta nhỉ,
Tâm sự năm canh một bóng đèn.

Đi đò gặp nhau

Chọn được tri-âm dễ mấy người,
Chuyến đò gặp gỡ (ở thực tình xa.
Yêu nhau xin nhớ lời nhau nhé,
Mười bước sao cho vẹn cả mười.

T. D. Nhung-Son

Dậy sớm

Vắng nghe gà gáy gọi tỉnh canh,
Cất nhẹ bên mình gánh lại đành.
Trở dậy bên thềm ta hỏng mắt,
Mặc ai bên tiếng với đua tranh.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Vịnh con « giệc tràng »

Sắt đời vẻ cát quăng còn Đông,
Giết đến bao giờ mới tron công.
Lửa sóng vô tình chi lắm tá!
Để cho chàng « giệc » luống đau lòng.

Thanh sơn, Ng văn-Thân

Chữ tình

Vương-vấn làm chi lấy chữ tình?
Không so bèn trọng với bên khinh!
Xuân thu đổi chút sao quên lứng?
Sự nghiệp trăm năm hả bỏ đành?
Chữ cầm bốn phương mong thành-trị,
Phanh liên muôn họ ngóng an-bình.
Hiền trang một gánh vai chưa nhẹ,
Vương-vấn làm chi lấy chữ tình!

Lựu-hoàn, Hoàng-như-Bích

Phong rao

Bỗi anh ốch giẫng đớp giới,
Thôi đi kẻo để trò cười thế gian.
Cưa tiêu yên phận trên ngàn,
Anh hàng vàng vẩy giang-sơn anh [hùng.

• • •

At ơi! Nam-Việt con nhà,
Xin đem can đảm phó ra với đời.
Làm thân đẹp đất đội giới,
Sao cho tỏ mặt với người mới cam!

Tây-Hồ, Vũ-nguyễn-Bác

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	33 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.	10	50
nhì, —	10	00
ba —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	20
Bắp ngô —	5	70

Giá bạc. — Kể từ ngày 26 Juin 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 30.

Thị giá quốc trái. — Ngày 25 Juin 1925 : 42,90 — 58,95. — 44,75. — 45,10. 86,40.

Tin tàu. — *Lieutenant de la Tour* mang thư sang Pháp đến ngày 30 Juin hồi 13 giờ thì ở Hải-phòng khởi hành đi thẳng Saigon.

Thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng chuyến xe lửa thứ nhất hồi 6 giờ 30 sáng 30 Juin.

Tin đường sá. — Đường Hòa-bình đi Chợ-bờ và Chợ-bờ đi Suyot nay các xe cộ đều không đi được.

Phái-bộ Xiêm-la. — Phủ Toàn-quyền định tổ chức một cuộc du-lịch tại Vân-nam cho các phái-viên Xiêm-la có hỏi ý kiến quan Lãnh-sự Pháp ở Vân-nam xem việc giao-thông ở bên ấy có được bình yên không. Quan Lãnh-sự đã phúc đáp là vô ngại thì tối hôm nay sẽ có một chuyến xe-lửa đêm chở các phái-viên lên Lao-kay. Từ Lao-kay lên Amitchéou, chính-phủ có sử quan phó công sứ Lao-kay đi làm hướng đạo cho các phái viên, còn từ Amitchéou trở lên thì có đại-biểu quan Lãnh-sự Vân-nam đi làm hướng đạo.

Một quyển sách mới có giá-trị. — Quan cai-trị Vayrac là một nhà văn-sĩ Đại-pháp có tiếng, mới xuất-bản quyển « Le Parfum des buveniéres » bằng chữ Pháp mà có phần quốc-văn cần bắt quán chế-nhiệm dịch quyển-văn ra.

Người minh theo học-thuật văn-minh Thái-tây đã mấy chục năm nay, mà có để người hiểu rõ được cái văn-minh tinh-thần của Thái-tây ra mà người thợ ảnh lại đúng là tay bút truyền-thần thật. Ta học theo văn-minh Thái-tây phải học đến chỗ tinh-hoa mới được. Vậy thì quyển sách này chẳng là một quyển sách rất cần mà rất ích cho học giả minh ư?

Sách in tại nhà in Trung-Bắc, giá bán 2$ một quyển.

Ngạch cai trị — M. de Conchy quan phó cai-trị hạng nhất tại Trung-kỳ nay cử đi tạm lĩnh chức công-sứ Thừa thiên thay M. Colombon quan cai trị hạng ba đổi đi nơi khác.

MUỐN BÁN

Xe ô-tô « Peugeot » 14/32 mã-lực, sức chở ngồi, 4 máy. Mới mua năm 1922, hiện nay còn tốt lắm ; sức xe rất khỏe khoắn xe rất dài, có thể chứa âm xe vận-tải thì thực tốt.

Giá . . . . . 2.300$00

Hỏi tại : 39, Bd Félix Faure, . 5, Rue des Teinturiers.

Muốn bán một cái xe ngựa cao-su « Boghey » còn mới, có cả ngựa cái ăn bệt tốt, 7 tuổi. Và các thứ đồ đạc, còn mới cả — Giá cực rẻ — Hỏi tại 89 Rue Maréchal Joffre, Hanoi.

PANHARD LEVASSOR

Muốn bán một cái xe ô tô hiệu Băng-ha 10 mã lực, đèn điện, còi điện, chạy thực tốt, kiểu xe lối mới. Bán tiền ngay giá rất rẻ. Hỏi tại xưởng Francis, 53, phố hàng Trống, Hanoi.

Tuyển học-trò vào trường Mỹ-thuật. — Trong số báo ngày hôm qua, bản quán đã đăng về cách-thức tuyển học sinh vào trường Mỹ-thuật Đông pháp (Ecole des Beaux Arts de l'Indochine) thế nào. Nay lại tiếp được giấy cáo-bạch của nha Học-chính Đông-pháp nói rõ hơn, vậy lại xin dịch đăng sau này :

Đến ngày 5 octobre, tại Hanoi, Huế, Saigon và Pnom penh sẽ bắt đầu thi tuyển học-trò vào trường Mỹ-thuật (Ecole des Beaux Arts) 1 hi vào trường ấy không có hạn tuổi nào hay là bắt phải có văn-bằng gì cả.

Đơn xin ứng thi phải gửi đến nha Học-chính Đông-pháp, tòa nhất (Direction de l'Instruction Publique, 1er Bureau), nhưng phải gửi qua quan thổ-hiến xứ mình ở chuyển đệ cho. Các đơn ấy phải đệ đến quan Thống-đốc Nam-kỳ hay là các quan Thống-sứ, Khâm-sứ các xứ, trước ngày 1er août. Đơn xin phải biên rõ tên họ người ứng thi, chỗ ở của cha mẹ và để chỗ ở mình cho đúng để nha Học-chính biết mà làm giấy gọi lên thi.

Các đơn thi phải gửi kèm các giấy sau này :

1° Giấy nhận-thực rằng mình là người thuộc quyền nước Pháp hay là người Á-đông nhập tịch dân Pháp;

2° Giấy tư-pháp lí-lịch ;

3° Giấy khai kiểm ;

4 Giấy xem bệnh của thầy thuốc và có giản ảnh của thí-sinh.

Nếu muốn xin học-bổng thì phải đính thêm một tờ giấy của quan chức trong làng nhận thực rằng cha mẹ không có đủ tiền cấp cho ăn học tại Hanoi.

Những người đang làm việc nhà-nước phải có giấy phép của quan đầu sở mình cho mới được ứng-thi.

Các bài thi có :

1° Một kỳ thi vẽ theo kiểu thật ;

2° Một kỳ thi vẽ trang sức, thấy mẹ theo như chương-trình sẽ định ;

3° Một kỳ vẽ thực hình trông xa (perspective).

Mỗi kỳ thi được bao nhiêu giờ và điểm-số nhân với mấy thì định như sau này :

Vẽ theo kiểu thật (dessin d'académie) sáu phiên mỗi phiên 3 giờ nhân với 10 ;

Vẽ trang-sức một phiên 8 giờ nhân với 5 ;

Vẽ thực-hình trông xa một phiên 4 giờ nhân với 3.

Điểm số cho từ 0 đến 20.

Các thí-sinh nào ít ra điểm số cũng được 180 thì mới trúng tuyển.

Những người trúng tuyển sẽ có giấy báo cho biết và sẽ được một tờ giấy đi đường đến Hanoi học.

Kỳ hạn học tại trường Mĩ-thuật định là 3 năm.

Sự học ở trường chuyên riêng về những môn này :

Vẽ và chạm ;

Trang sức ;

Nghề kiến-trúc ở Đông-pháp.

Những học sinh tốt nghiệp ở trường này có thể làm giáo sư cho các trường cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt và các trường kỹ-nghệ thực-nghiệp.

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 13 Hanoi

HIỆU BÁO CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL BERT, HANOI

DẦU CAO CÁ VIÊN (Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, cứ ăn 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$80

油所銷貝

華僑或日本各大藥房均歡迎代售

Kỳ thi thư-ký vào phủ Toàn-quyền — Kỳ thi tuyển thư-ký tập sự vào phủ Toàn quyền trước đã nói vào ngày 3 juin thì nay đổi lại là ngày thứ tư 8 juillet hồi 8 giờ sáng tại phủ Toàn-quyền (phòng thư viện).

Ngạch phủ Toàn-quyền. — M. Nguyễn-Đàm, thư ký thượng hạng hạng ba ngạch phủ Toàn quyền tòng sự tại tòa Lãnh-sự Pháp ở Manille thì nay đổi về phủ Toàn-quyền (tòa chính-trị).

HỘT THẦU DẦU

Bản-hiệu cần mua hột thầu-dầu, ai có bán xin đến nói chuyện.

QUẢNG-VINH
62, Hàng Mã-mây, Hanoi

NHÀ ĐỂ CẦN THẬN
61, Phố Mã-Mây, Hanoi

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư đệ nhất Hồng Bàng-đầu bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hóa-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 23, mặt nội số 2.36

AU CINÉMA TONKINOIS
13, rue des Éventails, Hanoi

Từ ngày 26 juin đến ngày thứ hai 29 juin 1925

MỘT NGƯỜI ĐÀN-BÀ GIA-NÃ-ĐẠI CAN ĐẢM

Một phim ảnh phiêu-lưu tiểu-thuyết 15 hồi

Do Miss Helenholmes và Thomas Lingham diễn

Một kỳ chiếu ba hồi

Hồi thứ 13. — Trên giời dưới đất.
Hồi thứ 14. — Cái vết máu.
Hồi thứ 15. — Cái hình phạt đến nơi.

CÁI NHÀ THẢO ĐƯỢC MALEC

Hài-kịch chia làm hai phần

Thứ bảy 27 Juin hồi 17 giờ 30.
Chủ-nhật 29 Juin hồi 17 giờ 30.

Có buổi hàng ngày giảm giá

LẠI SẮP CÓ

Lại sắp có phim-ảnh Annam nữa.

Phim ảnh này nhan đề là « TOU-FOU CHƠI NGHỊCH » của hội làm phim sẽ đem ra chiếu, để hiến dân Hà-thành hưởng thú trận cười vui rất dịch đáng.

Phim-ảnh thứ hai, này hay hội quá thập phần phim ảnh đầu tiên « TOU-FOU MUỐN LẤY VỢ ».

LƯƠNG-HỮU-THẦN đã cố công tập học rất khéo, lại nhờ nhiều tay đồng trò phụ công giúp, chắc lần thứ hai này Lương-hữu-Thần và các bạn đồng nghiệp ra trò trên màn ảnh sẽ được công-chúng vui cười thỏa thích.

Phim ảnh « TOU FOU CHƠI NGHỊCH » thứ hai này chụp toàn những cảnh vui, từ đầu đến cuối rợ, chỗ nào cũng phải cười rúc bụng!!!

Ngạch quan lại. — Quan tuần-phủ hạng nhất Đặng-trần-Vỹ, quyền tổng-đốc Bắc-ninh nay đổi về tòa nhì phủ Thống-sứ để đợi kỳ về hưu.

MM. Phan-văn-Trinh, thừa phái ở Sa-pha, Nông-công-Mao, thừa phái ở Đồng-văn và Phạm-văn-Thạch, thừa phái ở Hoàng sư phì, đều được kiêm chức lục sự tại tòa án đệ nhất cấp các châu ấy.

Ngạch công chính. — M. Ng-cao-Bân, cựu học sinh trường Canh nông thực hành tuyên-quang nay được bổ nông cán tập sự và thay quyền quan chánh sở Nông-chính bổ dụng

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Trí-trí. — Một số báo trước nói rằng 8 giờ tối thứ sáu 19 Juin vừa rồi hội Trí-trí họp đại hội-đồng thường niên tại hội-quán phố Đường-cát, nhưng thực ra thì tối hôm ấy chẳng hội họp gì cả, là vì một lẽ gì riêng không biết, sau nửa hội Trí-trí không thông tin đó cho bản báo biết trước để cắt-chính lại, toàn là có nhiều ông hội-viên đi không lại và rõ, có ý trách bản báo phóng-sự là đăng sai. Bởi vậy lần này tuy có được tin M. Tô-văn-Lượng, là chức sự trong ban trị-sự hội Trí-trí mách rằng đến 20 giờ ngày thứ hai 29 Juin này hội sẽ họp đại hội-đồng thực, nhưng bản báo xin nói trước rằng cũng nơm một tin « nghe đâu » mà thôi, chứ bản báo không chịu trách-nhiệm.

Cuộc sổ số lấy đồ chơi. — Cuộc sổ số lấy đồ chơi của hội *Anciens Marsouins et coloniaux* đến ngày hôm nay là cùng hạn mà ở Haiphong đã bán hết trên bốn nghìn số trong 12 ngày chẳng phải là một việc hiếm có lắm ư! Nghe đâu ở tòa Đốc-lý chỉ còn có một số nữa thôi, ai chưa kịp mua nên ra mua ngay đi kẻo hết mất.

Hội Quảng-nhã nhạc. — Đến 20 giờ tối hôm nay hội Quảng-nhã-nhạc kỷ niệm ngày tức nhiên tại hội quán số 92, phố Đường-cát, chương-trình không có gì, hòa-nhạc xong đến cuộc sâm banh chiêu đãi cho tới thì giải tán.

Trẻ con lạc. Phạm-v-Khoan, 27 tuổi, ở nhà số 27, phố Lạch Tray lạc mất đứa con gái lên chín tuổi từ buổi sáng ngày thứ ba 23 juin.

Mất trộm. — Ng-văn-Hiếu làm nghề cu-li ở phố Félix Faure vừa mới mất trộm một cái rương trong đựng 9 đồng bạc và quần áo chăng đồ vật đáng giá 3 đồng 8 hào.

Đã tìm thấy xác. — Xác tên Ng-văn Chang gặp giao cho tàu Haiphong ngã xuống nước đêm 21 rạng ngày 22 trước đã với được ở gần Thầy-thành dưới quan-khẩu hồi 12 giờ rưỡi trưa ngày thứ ba. Số Cảm có phái người lại lấy biên bản rồi cho mang vào nhà xác.

Cái nạn của con nhà lao động. — Hồi 18 giờ ngày thứ ba, tên Trần-văn-Nhớ, 16 tuổi, leo xuống bắm tàu *Lieutenant de la Tour* chẳng may trượt chân ngã bị dập cánh tay phải và đùi chân trái.

Cũng ngày hôm ấy, tên Nguyễn-thị-Nhỡ 26 tuổi làm cu-li cho hiệu vận-tải Budelot nhà ở đường Belgique ngồi trên chiếc xe ở bàng có người kéo đi đến đầu đường Paul Bert rẽ vào phố France Ganier thì ngã xuống đường, và vì cô xe va phải rẽ đường, nên xóc mạnh một cái. May chiếc xe không có chở hàng hóa gì cả, nên bánh xe đè lên đùi chân trái cũng không nặng, sau đưa vào nhà thương bước thuốc xong thì thị xin về nhà ngay.

Hồng-thánh xảo. Cứ như lời ta thân của những người nhà quê ở gần tỉnh vẫn buôn bán các thứ hoa màu, đỗ, gạo ra bán cho Hải-phòng thì cũng đáng nên thương lắm. Họ nói rõ khổ cực quá, bỗ buôn được ít hàng đem ra bán cho Haiphong là y như bị mấy ông (!) phát vé đậm dọa, gọ gọi, nếu trái ý thì là bị tát bị chửi, vé chợ đáng một hào thì bị giảm tăng lên 2, 3 hào, (vì những lúc không có các ông tây coi chợ nói đẩy thì chúng muốn làm thế nào mà chẳng được) thân phận con gái, đàn bà nhà quê thì còn biết kêu ai. Nếu chợ tức chúng, thì vào trong chợ lại bị chúng bảo nhau vẽ sự để phạt thêm nữa, thế là buổi hàng hôm đó có khi chẳng được đồng lời nào là đi đời nhà ma cả, có khi lại mất cả đến vốn nữa.

Nếu quả như vậy thì khổ thật nhỉ, còn buôn bán lấy gì? Vậy có mấy lời nhắn nhủ cùng ai ở trời xó chợ đầu đường, bỗng hách xăng làm chi thế?

B. V. Nh.

NAM-ĐỊNH

Lính khố đỏ với người làm tàu đánh nhau. — Ngày 19 juin vừa rồi, tàu *Lê-lợi* đậu ở bến *Lamothe de Carrier*, chẳng biết vì chuyện mất cái ghế đái của một người lính khố đỏ đi tàu lấy thế nào mà bọn người làm tàu và bọn lính khố đỏ xảy ra sự tranh đấu nhau một trận rất kịch-liệt. Sau phải cho lính ra đẹp mới yên.

VĨNH-YÊN

Khách hành-hung. — Ngày 22 juin vừa rồi, một người Khách tên là Hoàng tai-Kie, 28 tuổi, bán hàng thuốc bắc ở chợ Tcô-tang, sẻ ăng biết vì duyên cớ làm sao mà đánh một người mua hàng bị trọng-thương, đến nỗi bất tỉnh nhân sự.

Có người nói rằng vì người ấy mua của người Khách 4 đồng bạc thuốc bắc, rồi không trả tiền mà trốn đi, nên bị người Khách bắt đánh như thế. Hiện vụ này sở sen đầm còn đang xét.

VIỆC KINH-ĐÔ

Tám trăm đồng bạc trôi sông. — Ông H. C. là người đại điền chủ một công-ty vận tải kia nhà ở đường Paul Bert bến lối rẽ vào của Tamping-tử. Hôm 17 juin vào khoảng bảy giờ rưỡi chiều, ông cùng tên người nhà đi một cái xe độc-mã qua nhà giây thép khi đi vừa đến nhà cửa Clémenceau thì cái xe sát bánh vật cả hai thầy trò ngã lăn xuống. Ông H. C. thì vẫn ra xán đầu vào lan can cầu toan rơi chùm xuống sông, người nhà ông thì lăn xuống thềm cầu; ông H. C. lanh tay nắm được lan-can cầu khỏi bị rơi xuống sông thì ông

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

THUY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thạch-tá nói :

— Hồi tôi ở Tô họ *Thạch*, tên tôi, người đất *Kim-lăng*. Vì tôi hay ra sức giúp người, cho nên chúng vẫn gọi tôi là *Biển-mạnh tam lang*. Tôi vốn tính thô-mãng, nếu có điều gì đường-đột, hòa-thượng cũng cứ lấy làm lạ!

Anh sư hồ-mang vội-vàng nói :

— Không dám! Không dám! Bây giờ tôi xin đi mời các sư đến đây để làm lễ.

Nói xong, tức khắc đứng dậy, quay ra cửa ngoài. Con đàm-phụ ấy dặn với rằng :

— Sư-huynh mau mau đến nhé!

Anh sư hồ-mang kia không trả lời sao cả, cứ đi thẳng bước đi ngay. Con đàm-phụ tiễn anh sư hồ-mang ra cửa, rồi quay vào nhà trong. *Thạch-tá* đứng tại trước cửa, cứ đầu ngẫm-nghĩ, trong lòng bấy giờ đã nghi-ngờ đến bốn phần.

Hồi lâu, mới thấy một vị hành giả đến, chính đến đốt hương. Lại một lúc nữa thì anh sư hồ mang trước đã đưa các vị hòa-thượng đến để làm lễ cúng. *Phan-công* bảo *Thạch tá* đón vào trong nhà, sai người pha trà mời uống.

Khi uống trà xong, các sư rung chuông nổi trống và tuyên đọc kinh-kệ. Bỗng thấy anh sư hồ-mang kia cùng một người hòa-thượng trẻ (nửa nữa đứng dậy lên đàn, làm lễ thỉnh-phật và hiến cúng các vị tộ-pháp giám-đàn sứ-giả, để tế độ cho vong phụ là *Vương* ấp-tư chóng được siêu-sinh lên cõi.

Con đàm-phụ trang điểm một cách đạm-bạc, ăn cần lễ-nhường, qui trước pháp-đàn để dâng hương cúng phật. Anh sư hồ-mang kia thì đứng bết tinh-thần, khua tung-tỏ ánh, lên giọng ân ái mà tụng niệm chân ngôn.

Khi cúng lễ xong, mời các vị hòa-thượng vào nhà trong ăn cơm chay, anh sư hồ-mang là lại đi theo sau các vị hòa-thượng, rồi quay đầu nhìn con đàm-phụ mà tủm-tỉm cười, con đàm-phụ cũng lấy tay bưng miệng cười. Hai bên đều lấy con mắt đưa tình cho nhau.

Bấy giờ *Thạch-tá* có ý không vui, trong lòng đã ngờ ngờ đến năm phần rồi. Các vị hòa thượng ngồi ăn cơm chay ở nhà trong, mâm nào cũng có đặt tiền tạ-lễ.

Phan công cáo-từ là trong mình nhọc-mệt, đi vào phòng ngủ trước. Khi các sư thụ-trai xong, lại ra đàn tràng cúng phật.

Bấy giờ *Thạch tá* nghi-ngờ đến sáu phần rồi, mới giả-cách kêu đau bụng đi ra năm ngồi ở phía sau cái tường lát ván kia. Con đàm-phụ ấy được thỉnh đã ra, chẳng còn quản chi tại mắt mọi người.

Các sư lại chuông trống một hồi, làm lễ tiễn trà dâng quả. Anh sư hồ-mang kia lại càng các sư tụng kinh và làm lễ tam-bảo để cầu cho vong hài-nhi. Đến hồi canh ba, các sư đều có ý mỏi-mệt, anh sư hồ-mang ấy càng phấn-khởi tinh-thần mà cất cao tiếng lên để tụng-niệm.

Con đàm-phụ đứng ở phía trong rèm, cảm lòng không được, liền sai nữ-tỳ ra mời *Hải sư*-huynh vào để nói chuyện. Anh sư hồ-mang kia vẫn tụng-niệm vẫn đi đến trước mặt con đàm-phụ.

Con đàm-phụ nắm lấy tay áo anh sư hồ-mang mà bảo rằng :

— Ngày mai lão nhà sư-huynh đến lấy tiền công-đức, nên nhớ nói với thân-phụ tôi về việc làm lễ huyết-bồn, chớ có quên nhé!

Anh sư hồ-mang nói :

— Anh đây dám chẳng vâng lời, để muốn hoàn tâm-nguyện thì hoàn ngay là hơn.

Anh sư hồ-mang lại nói :

— Ông em chồng nhà nàng, tôi xem ghê gớm lắm!

Con đàm-phụ lắc đầu mà rằng :

— Cần gì con người ấy, hắn có phải là anh em ruột thịt với phu-quân tôi đâu!

Anh sư hồ-mang nói :

— Có thể tôi tiễu-trừng nàng mới yên lòng

Anh sư hồ-mang vừa nói vừa lấy tay sờm con dâu-phụ. Con đàm-phụ giả cách kéo cái cánh rèn để che, anh sư hồ-mang cười to một tiếng, rồi lại quay ra làm lễ ở-ra.

Chẳng ngờ *Thạch-tá* giả cách nằm ngủ ở phía sau bức tường lát ván, đòm biết được rõ ràng, mới phẫn đã hiện đến hầy phần rồi. Canh năm đêm hôm ấy đàn-tràng giải tán, hòa vàng tế phật. Các sư lui về, con đàm phụ lại gần đi ngủ.

Thạch-tá ngẫm nghĩ, có ý tức giận mà nó một mình rằng :

— Tiếc thay cho anh ta là một tay hào-kiệt mà gặp phải con đàm-phụ này.

Thạch tá cố nén cơn tức giận, rồi lại về bên giàn hàng năm ngủ. Ngày hôm sau *Dương-hàng* về nhà, chẳng ai nói đến việc ấy, khi ăn cơm xong, *Dương hàng* lại ra đi, bỗng thấy anh sư hồ-mang kia lại thay một bộ áo nhà sư khác mới, trông rất chỉnh-tề, đi đến nhà *Phan-công*.

Con đàm-phụ ấy nghe nói có hòa-thượng đến, vội-vàng ở trên gác xuống, bảo-tỉ đón chào, rồi mời vào trong nhà, sai người pha trà mời uống. Khi uống trà xong, con đàm phụ lại tỏ lời cảm tạ.

Con đàm-phụ nói :

— Đêm qua nhờ được sư-huynh hết lòng cúng lễ cho khó nhọc xiết bao, mà tiền công-đức vẫn chưa trọng bội nhọ

Anh sư hồ mang nói :

— Đêm ấy sá chi mà đáng kể! Đêm qua hiền-muội có nói đến việc làm lễ huyết-bồn, vậy nay tiền-tăng xin nhắc để biện-minh biết : nếu là đêm-muội đành làm lễ thì nhân tiện ngày mai trong chùa có lập đàn tụng kinh cầu cần phải viết 1 tờ một lá sớ là đủ.

Con đàm phụ nói :

Được thế thì tiện lắm!

Nói xong, tức khắc sai nữ-tỳ vào mời tiên-phụ ra. *Phan-công* ra tới nơi, cả mừng mà rằng :

— Tôi tuổi già sức yếu, đêm khuya tất phải đi nằm, không ngờ *Thạch-tác* lại gặp con đàn bạng, thành ra không có ai thừa tiếp, xin các sư cũng xá lỗi đi cho.

Anh sư hồ-mang nói :

— Dám thưa con gia! Xin con gia chớ ngại chi điều ấy.

Con đàm-phụ nói :

— Tôi muốn vì thân-mẫu tôi làm lễ huyết bồn, nay sư-huynh nói ngày mai trong chùa có lập đàn tụng kinh, vậy nhân tiện xin làm lễ một thể. Bây giờ để sư huynh về sửa soạn trước, rồi ngày mai khi ăn cơm xong cha con ta cùng chùa lễ phật và dâng một lá sớ xám hối là xong.

Phan-công nói :

— Ngày mai chỉ ngại không ai trông nom việc trong nhà.

Con đàm phụ nói :

— Việc nhà cứ giao phó đã có *Thạch-thúc*, không can chi mà phải lo ngại!

Phan-công nói :

— Con đã thành-tâm muốn, thế thì để sáng mai ta đi.

Con đàm-phụ lấy một số bạc làm tiền công-đức đưa cho nhà sư mà dặn rằng :

— Xin sư-huynh sớ chớ lỗi, cứ hết lòng giúp cho, sáng mai chẳng tôi sẽ đến ăn cơm chay ở trong chùa.

Anh sư hồ-mang nói :

— Xin vâng!

Nói xong, cầm lấy số bạc, rồi đứng dậy cáo ra mà rằng :

— Số tiền hồ thí này, tiền-tăng xin đem chia hiếu cúng sư, ngày mai thế nào cũng mời hiền-muội ra chùa để lễ phật.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯƠNG**

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Bộ-chính phụng lời chỉ-dụ phê rằng :

Chiếu nay đại-thần phòng sản **MONTÉS** qui-hàng, có sắt nấu, một thứ rượu bổ để từng ngày dùng que rất hay, đáng nên ưu thưởng trước lạ-sự thì gửi cho qui-thần phong cho ông đã tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Trảng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bài báo này.

Hiệu kim-hoàn

昌 造

HOÀNG-QUANG-THỊNH

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn-thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại xem nữa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 37 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mang đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

MẬU-THỊNH kính cáo.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ một đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đon bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

86, phố Trảng-tiền Hanoi.

NHÀ BÀ-CHUỒNG

Tức là hiệu Bảo-chế **MONTÈS**

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dương-tiêu-tiện thì nên dùng thuốc

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất. Salol và chất: Urotropine

Giá 1$30 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thì bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời liết ẩm nhám, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết tuyệt bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đến bản-quán, thì cho biết ở tỉnh nào ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm đã tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vào tắt hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

---

khỏi hại đến tính mạng, nhưng rồi thay cái tấp giấy của ông trong tủ lớn làm trăm đồng bạc thì rơi từ tầng xuống sông, nghe rằng số bạc ấy gói ở trong một tờ giấy, lại có bốn năm sấp bạc đồng nên giấy thấm nước, bị những đồng bạc rộng làm cho cả chìm ngâm dưới đáy sông, rồi lại đang lúc cơn dông tố mưa sa gió lắp nước chảy sóng nhào, gói rách giấy nổ, bạc giấy trôi từ tung, còn ông H. C đã bị tanh lan-can đầu đánh vào đầu mạch quá, lại bị cái xe sắt bánh nặng chênh ở ông giữa cầu làm cho ngất xe công-ty xanh khách qua lại trên cầu phải dừng lại cả, đấy nào là lính cảnh-sát, quan cảnh-sát trông thấy ai hiểm-nghèo chạy đến cứu giúp và kêu gọi ghe thuyền cùng bọn kẻ chài ra giữa dòng sông mà với bạc, giữa khi gió lắp mưa sa, bọn ấy bết sức kiếm tìm nhưng đã bị nước trôi sóng vỗ tuốt lạc đâu hết cả! tìm được sin bẩy chục đồng thì đi đem nạp tại sở cảnh-sát, lại đến chiều hôm lấy có người tìm được vài tờ bạc giấy nữa trong dòm bèo rong trôi dọc ở nơi cửa Vệ-giá cách xa cầu Clémenceau chừng 6, 7 trăm thước cũng đem nạp tại sở cảnh-sát, tổng cộng cả thảy được chừng 82 đồng cả số mất nghe đâu đến non năm trăm đồng, thật là một sự rất rõ rệt thường vậy.

QUẢNG-CHÂU-LOAN

Về việc hộ-sinh và dưỡng bệnh.

— Ở Quảng-châu-loan tỉnh Sa-kham vẫn có nhà thương mà dân chúng có ai đau ốm hay sinh sản thường không muốn đến, xét ra vì có những lẽ này: không có được những người hộ sản cho thiện nghệ, vì lại nhân-dân ở tỉnh này chưa hiểu cái ích lợi về phương pháp vệ-sinh là thế nào, hễ sinh-sản thì muốn kín đáo, và muốn người đàn-bà lành nghề xem sóc cho, vậy mà ở nhà thương ngoài đàn-bà hộ-sản đã không thiện nghệ lại không cẩn-thận, nên lại càng không muốn vào lắm.

Sau nữa về phần người đau ốm nằm tại nhà thương cũng không có bao nhiêu, mà ngoài đâu có người khán-hộ lại thường hay dàng võ lực đối với người bịnh, nên cũng không mấy người muốn vào. Nghe đâu có một người khán-hộ một hôm không biết vì cớ chi mà người đó đánh bệnh-nhân sưng cả mày mặt, bệnh nhân có thưa đến quan chánh ở Quảng-châu.

Những điều khuyết-hãm ấy mong rằng quan trên sẽ xét tới cho.

Lý-Phương Lý-Vân lai cảo.

Cuộc thi thơ

Của Noé-rui-Quyên sĩ-ơi

MMMCCXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu mạo lưu truyền tự Lý-công.
Chính-khí một nền trơ nắng gió,
Xuân thu hai buổi tạc non-sông.
Tứ thời hương lửa nền còn vững,
Vạn-cổ uy-linh tiếng vẫn trong.
Noi đạo Khổng-Trình ghi chép để,
Nối dòng Hồng-Lạc phụng-thờ chung.

Nguyễn-văn-Hân
Làng Thường-lệ, Phúc-yên

MMMCCCXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải Lý Trần Lê miếu mạo sùng.
Kia núi kia sông kia vọng-nguyệt,
Có cây có đá có khuê-cung,
Thủy tinh vốn sẵn từ Trâu-Lỗ,
Mỹ-ngọc ai mua đến Lạc-Hồng,
Dâu bể đòi phen nê-nếp vững,
Giữa trời đông trụ đứng mà trông.

Nguyễn-thị-Oanh
Phố Phương-lâm, Hòa-bình

MMMCCCXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là nơi kỷ-niệm chung,
Hương lửa xuân thu nên quốc-tế,
Nước non Nùng Nhĩ đấu nhọ tông,
Phong-trào bể học tuy dâu đổi,
Quan niệm rừng nho vẫn ngửa trông,
Đường áo tam quan cơn mãi mãi.
Mặt trời rực rỡ bóng tràng trong.

MMMCCCXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quanh cõi đâu đâu chẳng sáng lòng,
Một nếp Lý Lê xoay đáp lại,
Đôi bên Hán-Việt phụng thờ chung.
Cơ trời trải mấy phen dâu bể,
Đạo thánh còn ghi với núi sông,
Nền tảng văn-chương nhà đạo đức,
Chú lưu nguyễn khi biết bao cùng.

MMM CCXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh học lâu dài đối hóa công.
Thủ Tử xa khơi nguồn học Bắc,
Cung tường cao ngất dấu kinh-đông,
Gác Khuê phảng phất mùi hoa nước,
Hồ bích lanh loang bóng nguyệt lồng,
Tòa thánh ai là không mến cảnh,
Ngàm đề hà nhẫn bạc thì ông

MMMCCCXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảm phát ai ai chẳng một lòng.
Rân tóc riêng gì cơn hóa vũ,
Phẩn son cũng một thói hoa-phong,
Xin đem ngọn bút ghi nho-giáo,
Gọi chút dân thơ nhớ Thánh-công,
Một thể liên châu đề chẳng hết,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,

Nguyễn-thế-Đồng
Làng Chi-nội, Bắc-ninh

MMMCCCXXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh cũ người kìm bỗng động lòng,
Không miếu vẫn vơ hồn hán-học,
La-thành thay đổi mới thu đông,
Lý Lê từng trải bao tang-hải,
Nùng Nhĩ còn trơ dấu cổ-phong,
Mới biết Long-biên là thắng địa,
Trời nam còn mãi với non-sông.

Phan-trung-Chính, Nam-định

(Còn nữa)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 25 và tối thứ sáu 26 Juin 1925

GƯƠNG TÀY LIÉP

(Hồi thứ I)

(Toàn đào kép lớn đích đáng ra diễn)

Vở chèo cải lương mới soạn thành ra được hơn 30 điệu hát kể như sau này: Hát lăn thẩm, hát sấp, hát rịp một, hát lửng, hát gì vọng, hát thẩm, hát cách, hát pha các giọng, hát rịp chờ, hát trống quân, hát lửng chen sa mạc, hát than-sử, hát dưỡng trường, hát đào lẳng, hát lệch, hát rịp bảy, cả từ đại oán, (lối bắc) ca nam thương, ca hành vân, ca từ đại cảnh, ca kim tiền, ca rẽ duyên, ca giao duyên, ngâm từ tuyệt, kể chuyện lối thường, kể truyện lối sấu, vi giọng tình, vi lối thường, kể bông mạc. Lần trước diễn được các quý-khách khen là tích hay và hợp với luân lý thời nay, song lần trước toàn bọn đồng ấu ra diễn nên điệu bộ chưa tả được hết, nay những đào kép lớn đích đáng luyện tập đã xong, vậy bản-hội xin đem diễn lại. Tích này lấy ở trong bộ Tiêu-thuyết Sontay Diệp-phẩu-hàm soạn ra có du luân lý trong một nhà như mẹ con, anh em, vợ chồng, vợ cả vợ lẽ, bè bạn, tôi tớ, lại có đủ cả các bài khuyên giai về tưu sắc yên đỗ. Thực là một tích hát hợp với thời thế tình cảnh bây giờ. Tích này đại-khái diễn trong 6, 6 tối mới hết được. trước là được đủ thì giờ khai diễn trong một tối, sau là bạn hát mới thuộc lòng được và được hai lòng các ngài đến xem. Lần này bản-hội xin diễn luôn trong hai tối (thứ năm và thứ sáu) để phòng những khi có khách mua được vé hôm trước thì xin đến tối hôm sau chiếu cố lại xem. Đừng tưởng tối thứ tư khai diễn. Xin các quý-khách hạ cố đến xem đông và đến sớm cho. Xin giữ cỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ tư và thứ năm.

Tối thứ bảy 27 Juin 1925

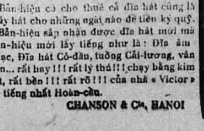
Bản-hội xem ý các quý-khách đều nức lòng về các tích hát cải-lương mới mẻ, nên bản-hội đương nhiệt thành tìm những tích ở trong sách nam-sử soạn ra làm các tấn kịch, để thay những tích hát cũ việc bên nước Tàu đi, không phải là hiếu kỳ, là cốt để các bạn tuổi trẻ trong nước nhà, đọc sách nước nhà, xem tích nước nhà, biết người nước nhà ngày trước, cũng lắm người hiếu nghĩa thanh trinh, ăn ở có cương thường luân-lý, và giai nhân tài tử, cũng không kém gì nước ngoài, vậy thì diễn tích người xưa, làm gương, người đời nay, vào xem rạp hát lại thiết thực hơn mở sách, vì tai nghe mắt trông thấy tinh thần người đời có và những lời phương ngôn tục ngữ của các cụ ngày trước di truyền lại, còn rõ-rệt như tiếng dân tiếng nhì tiếng trống mõ khua giục ở bên tai trước mắt mình ngồi, vậy thì chẳng rậy rực lòng làm ư, ấy bản-hội muốn soạn tích hát ở trong sách Nam-sử là vì thế ý như vậy.

Nay mới soạn được tích bà Tiên-dung, ông Chử-đồng, để thay bộ-thập-nương của Tàu, và một tích Trần-công-chúa giả Xiêm để thay tích Chiêu-quân xuất tái, Hạnh-nguyên công Hồ của Tàu, và xem diễn tích lại rườm ra thanh thoát hơn, đó là mới sửa chương-trình mới, mà câu hát còn dùng câu hát cũ chuyển ra, nếu sau quý-khách thường thực tích nào hơn, bản-hội xin soạn hết thảy câu hát mới cả.

Tôi thử bảy xin diễn tích:

MỘT HAI NGHIÊNG NƯỚC NGHIÊNG NHÀ

Sự tích Trần-Thuyết-hoa công-chúa giả Xiêm.

CÒN GÌ THÚ HƠN ?

Bản-hiệu có cho thuê cả đĩa hát cũng là máy hát cho những ngài nào để tiền kỳ quỹ.

Bản-hiệu sắp nhận được đĩa hát mới mà Bản-hiệu mới lấy tiếng như là: Đĩa âm nhạc, Đĩa hát Cô-đâu, tuồng Cải-lương, văn văn... rất hay!!! rất tỷ thế!!! cbay bằng kim sắt, rất bền!!! rất rõ!!! của nhà « Victor » có tiếng nhất Hoàn-cầu.

CHANSON & Cie, HANOI

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trừu ngon xới

cao như Hiên-tâm, ô long và thủy-tiên, vân vân, đóng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THẢI DANH TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dán riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn cổ,
Vũ-di một chiếm giai-kỳ.
Mậu phát nghìn rừng,
Sâm-Mậu đều khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này xi cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố tán mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở dại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hằng-mậu, Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-ký, Thuận-phát-trường, Thuy-ký-xương. Chợ-sét, Đông-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-trường, Lợi-sinh-trường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chi-nưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Vạn-minh, Lục-ký.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái
Ninh-giang: Nguyên-thái-xương
Yên-bay: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
86 bis, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

忠孝節義女考

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ duyên (sự-tích Chiêu-Quân công Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá **0$80**

II. — Tái-sinh duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,20**

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,20**

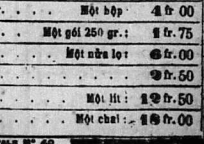
Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MỖI TỈNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh bản-hiệu cần một cửa hàng đứng nhận bán giầy và mũ của bản-hiệu, vậy ngài nào có lòng giúp, xin viết thư cho bản hiệu.

Nguyễn tiến Năm dit Thuận-Thành
Bottier Chapelier
7 rue des Calsses Hanoi

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 cẩn bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở lưu-xí? hạ nhiều

---

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

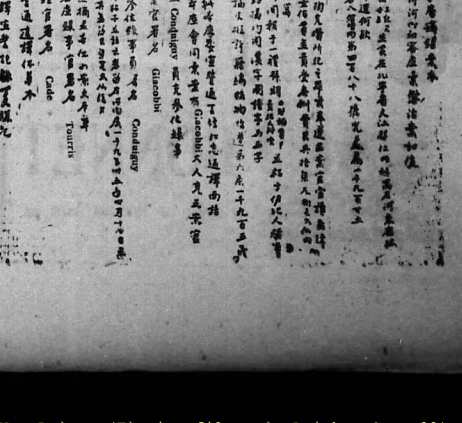
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

VỊ ĂN THỨ UONG

Eau Pascall's	Một lọ thầy tính:	6 fr. 50
Mứt fraises de Plougastel	Một hộp:	6 fr. 00
Crème de marrons Clement Faugier.	Một hộp	4 fr 00
Bột sắn. nguyên chất	Một gói 250 gr.:	1 fr. 75
Beurre rất tốt Masolet	Một nửa lọ:	6 fr. 00
Sardine à l'huile Teyssonneau.		9 fr. 50
Rượu vin du Cap Corso	Một lít:	12 fr. 50
Rượu Pippermint Got	Một chai:	18 fr. 00

Boîte postale N° 40

ANNONCE LÉGALE

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-đáo, xin gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh cảm.

Mắc bệnh cảm, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh cảm, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xong độ dày, đau độ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy chỉ nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Bà-chuông, Hanoi

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » dù lâu hay mới cũng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục nên lấp tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46 Rue Principale à Bắc-ninh, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi tới.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 83, phố hàng Bồ và ở Hué hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán nữa.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chiều uống mấy đợi.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam tinh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bên nhiệt, [illegible] bệnh biết hoàn cấp bảo cáo, hoàn tàu cao đan chế luyện cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lẫn đã nguy đã trọng, số sống phần còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giàu có tấy phải giá, người nghèo càng qua không tiền xin thuốc cứu cho, chữa các bệnh như sau nầy : đàn ông mộng tinh, gi tinh, bạch trọc, tinh tinh dương suy không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết bế, huyết tích, khí hư sinh bệnh đới, hậu sản bọc kinh thấy gia tiêu mỏi sinh ra trăm chứng không kể hay có đẻ không nuôi, sác chẳng đủ u bụng đau tức khó siêu, ho lao, ho, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ha huyết, lị huyết, băng huyết, phong thấp có chứng bất loạn đi bại, phù thũng, gia mỗi hộp hay là 0$ 1 đồng.

Đau mắt có lông cám hay có lông mi nếu biến có chứa nửa gió thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đầu suyễn là 0 mỗi chai 5 bảo.

Lâu và giang mai nếu biến chứa khỏi và giết nọc không tồn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, hoặc 5 bảo. Các bà trong thực tối mỗi tặng 4 bảo. Thuốc nổ sâu nhưng sang bổ, hoàn giá trị trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn năng đã lâu uống nhất không rét và đi làm được thợ 2 đồng chai 1 đồng, chai con 5 bảo, tại khách ở xa viết thư về kể bệnh nếu hiệu gửi thuốc lên ngay gửi sâm thần hoàn giá ngon, ngài gửi mandat thư, xin để nhớ sau này : M. TRẦN-BẮC-SỬ chủ TAM-TÌNH-Y-QUÁN ở Nam định.

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;
Thực là hại cho sức khỏe;
Thực là ngăn ngại ngày giờ.

Dược nghệ đã qua rồi, không còn khó lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc này rất là cần dùng cho các sứ nóng.

Ở các hàng báo chí to đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

油上海 DẦU THƯỢNG-HẢI N° 28

HIỆU CON BƯỚM-BƯỚM CỦA TIỆM
ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
Boulevard Tổng-đốc-Phương, N° 25 — Cholon

Nguyên dầu này bên xứ « Thượng-Hải » gởi qua, vốn của một ông lương-y có danh bên Thượng-Hai đã dày công kiếm tiềm các thứ thuốc nơi các núi lớn có danh, đem về mà chế luyện theo hóa-học rất kỹ-lưỡng, nó đủ sức trị bịnh bá chứng những là đuổi phong tán nhiệt, ngự hàn, văn vãn, rất thần hiệu nhẹ nhàng. Chư quí vị có mua cao đơn hoàn tán được dầu dược thấy hãy nay cho đặng cải nhãn « Bướm-Bướm » hiệu Đại-Quang-Dược-Phòng thì mới là thứ thiệt.

Dầu Thượng-Hải Chữ trị các chứng bịnh kể ra sau này :

1. — Bốn mùa cảm mạo nghẹt mũi nhức đầu tay chơn bải hoại cảm mạo nhằm thì độc, trong uống ngoài thoa thảy đều dùng được.
2. — Trạo trực đau bụng, ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng như lửa đốt, trong ruột quặn đau, trúng thử trúng hàn ngoài thoa trong uống cũng đều dùng được.
3. — Đàm lên chận nghẹt, bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu này mà jhoa nơi phía trong mũi và thoa luôn nơi hai mang răng, thoa dưới cổ hai bên cuống họng, phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.
4. — Ho hen khò khè đàm lên chận nghẹn, hơi thở không được thông thì phải lấy dầu nầy mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhiều chừng 10 giọt dầu này 1 chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu nghiệm.
5. — Đàn bà nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu nầy mà thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách nói trên đây mà nồng thì thấy sự hay hoặc người có thai mà dùng thường dầu nầy thì lại càng tốt lắm.
6. — Con nít mà bị kinh phong mửa la ngày đêm la khóc, hoặc hay ọc sữa, trong ruột có phong, ngoài thoa trong uống, hiệu nghiệm như thần.
7. — Đi tàu đi sóng mà mửa hè biết thường dầu nầy thì ắt an nhiên vô sự.
8. — Hoặc bị dầu phong đau nhức hoặc bị phong thấp, tay chân nhức mỏi, hoặc bị phong hóa mà đau nang phải dùng dầu nầy mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì hết liền.

Những là mụt u mụt nhọt, các thứ ghẻ chóc con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình, hoặc bị muỗi cắn hoặc sâu sướng cứ dầu nầy mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Người lớn mỗi lần từ 5 giọt đến 10 giọt. Con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

Giá mỗi ve là . . . . 0$25 | 12 ve là . . . . 2$ 0

Mấy hiệu thuốc bắc đều có bán

PHẤN SUDOL

Hiệu này đã bỏ các bịch trong có phát tiết ra hơi nhiều quá mà sinh ra [illegible] cho người ngửi, khó chịu chết đi lên được.

Chỉ cần chấm dầu ấy, lấy điều nhất, lấy bỏ nước có phèn SALIBOR và các chất phấn

SUDOL mỗi gói giá **0$50**

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bịnh ngoài da, thì giới kiến hiệu, giá đành giỏi thế nào cũng chiến thắng, như bịnh ghẻ các thứ phong, lên đỏ có [illegible] bị bịnh ngoài rồi mà mình ra các chứng bịnh, giặt dầu đau lưng có huyết tiết, đau thận, bàng quang, có bịnh trĩ.

Thuốc này công lí một thứ bịnh độc rất là dễ trị chẳng phiền có bịnh phong cao ao phù ra.

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa sup. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi ve giá . . . . . 1$80.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CÁO-BẠCH

Hiệu Lan-Phương chúng tôi chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, sẵn được qui-khách sẵn lòng tin cẩn. Nay bổn hiệu lại thay đổi kiểu dáng mới thực là thanh nhã, bà lượt duôm rất thâm. Vậy xin có lời kính cáo để qui-khách sẵn lòng chiếu cố. Cách áo đầu bằng cái lai giang mỏng cho đứng bỏ vào thư gửi về cho hiệu, làm xong xin gửi ngay theo lối Tinh-hóa giao ngân ; tiền cước qui-khách sẽ chịu cho.

Khăn lượt tây 7 nếp giá . . . 4$00 | *Khăn lượt ta hạng tốt.* 2$50, 2$00
— nhiễu tây và satin. . . 3 50 | *— vừa* 1 20, 0 60

Và có bán giấy trắng không cổ để caoutchouc giá 1$40 một đôi.

2110 **LAN-PHƯƠNG** N° 79, Hàng Dầu, Hanoi

Votre intérêt !!
est de vous
coiffer
d'un bon
CASQUE EN LIÈGE
3$50 & 3$00
COIFFANT
LÉGER
SOUPLE
ÉLÉGANT
SOIGNÉ
DURABLE
DEMANDEZ
CHEZ HAI-CHINH
SEUL FABRICANT
74-76, Rue du Pont-en-Bois HANOI
2042

PHÁN SUDOL

Hiệu này đã bỏ các bịch trong có phát tiết ra hơi nhiều quá mà sinh ra [illegible] cho người ngửi, khó chịu chết đi lên được.

Chỉ cần chấm dầu ấy, lấy điều nhất, lấy bỏ nước có phèn SALIBOR và các chất phấn

SUDOL mỗi gói giá **0$50**

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Hễ tiền lần đầu lần được quyền xổ-số cả vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Hễ tiền lần được ngay cái số vé, và được dự tất cả các số sau cho đến khi vé trúng số mới thôi. Của vé *Crédit Foncier de France* được 3 *p/o* lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô	100.000 quan	12 lô	5.000 quan
1 lô	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi danh-hiệu và số tiền gửi kỳ thứ nhất là 10 quan

Au Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 120, Boulevard Périer

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐỔ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE	*Thuốc nước*	*Giá* : 1$ 25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE	*Thuốc hạt*	*Giá* : 1 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh phổi và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá* : 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá* : 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua phiếu giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 10 quan. Hễ tiền lần đầu, tức là được số vé, và được dự tất cả các số sau cho đến khi mãn hạn. Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số. Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số. Hễ được số nào trúng số thì được số tiền ghi trong số ấy. Của vé *Crédit National* được 3 *p/o* lợi-tức.

1 lô		MỘT TRIỆU	
1 lô		500.000 quan	
2 lô		200.000 quan	
10 lô		100.000 quan	
10 lô		50.000 quan	

Các tiền số trúng kỳ trong một năm không kể 30 triệu quan

Như vậy rất dễ cùng để trúng tiền

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho hãng nhờ nhận mua.

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Các bản vẽ này theo như bản luật ngày 13 Mars 1908, các nhà mua sẽ được đủ đều chắc chắn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)